

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Belicey-utca 11 szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. — Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:

Belicey-utca 11. szám (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.

Kiadó s laptulajdonos **SÁMUEL ADOLF**

Gyermeknevelés.

Nyár van, olyan forró nyár, aminőre mint mondani szokták, azok a bizonyos legöregebb emberek sem emlékeznek. Szerte az országban rettenetes a szárazság, a föld éléskamrája veszedelemben van. A gazdák panaszkodnak, a kereskedők kétségbeesnek és a magánember sötét szemmel nézi a felhőtlen eget, amely mint valami tüzpálast borul a földre.

Mintha a hét szűk esztendő következnék ránk. A természet irtalmatlan és nem törődik azzal, hogy egyetlen szűk esztendő elég az emberiségnek arra, hogy milliók életre szóló nyomorúsága következzen belőle.

Ez a forró, afrikai nyár egyébként is sok veszedelmet jelent. Az idő ez abnormitása a természet változásának, az időszakok eltolódásának szomorú jele. Mi, akik megszoktuk a természet egy esztendei életének pontos matematikai elosztottságát kimért, elhatárolt négy részre bomlását, megriadva vesszük észre, hogy nincs már tavasz, nyár, ős és tél. A tavaszról vörhony lett, a nyárból napszúrás, az őszből malária s a télből influenza. Az év elosztottsága tehát nem a természettanra, hanem az orvostudományra került összefüggésbe. Évről évre több és több betegség zudul az emberiségre. Közegészségügyi statisztikák tanúsága szerint a föld

kerekén átlag száz egészséges emberre esik tíz. A természet tehát, amely életet ad, így tizedeli meg az életet.

Nagy dolog ez. Elriasztó képét festi a beteg világnak. Természetes, hogy ilyen körülmény között az emberi gondoskodásnak főtárgya ma az egészség. Az anyagi világ épülete roppan össze, ha romlott a levegője, nedves, dohos, penészes a talaja.

Az orvostudomány megfeszült akarattal küzd a felszaporodott betegségek ellen. Van egy betegség egy veszedelmes kór, amely diadalmasan sivit végig a földkerekségen. Belefúj a föld keblébe, amely lázasan zihál tőle. Ez a betegség a tüdővész.

Igy áll a világ központjában az emberiség a felvilágosodottság, a fejlődés, a tökéletesedés XX. századának elején. Beteg, ványadt és haladó. És ez az emberiség, amely örült rohamba tör előre a haladás útján, hogy év milliók gránit alapjait rakja le, ez az emberiség maga oly rövid életre van ítélve.

Ezen segíteni kell. De hol kezdjük a segítséget? Csak egy felelet lehet erre a gyermekek-nél. Aminthogy beteg, elhanyagolt palántából nem lehet terebélyes, árnyékos, dus lombu fa, úgy beteg, csenevész gyermekekből sem válhatik életerős, közhasznú tényezője az emberi haladásnak, az életnek. Mentsük meg a gyermekeket.

Nem beszélünk itt arról, hogy már a nagy gyermekhalandóság is kötelezővé teszi a társadalom gondolkodójának, hogy a gyermekmentés eszközeivel, módjaival foglalkozzanak, elég, ha rá mutatunk arra a sápadt, szomorú hadra, amely gyermekeivel reménység nélkül, ígéretek nélkül, a nyomorúságos, szenvedő életre eljegyzettek nagy, lázasfényű, beteg szemével néz rövid nagykorúsága elé.

Mentsük meg a gyermekeket. A közegészségügy őrinek nagyobb gondoskodása kísérelje a gyermek nevelést. Ahol a szülő nem jó szülő, ahol a nyomorúság, a szegénység elvonja a tisztaság, a higiénikus táplálkozás, az egészséges életmód feltételeit, ott lépjen közbe a társadalom, lépjen közbe a szegények, nyomorultak, szenvedők és elhagyottak gondviselője, istápolója, örökös angyala: a humanizmus.

Segítsünk a gyermekeknek és segítünk magunkon. Mentsük meg ifju véreinket és megmentjük magunkat, megmentjük az emberiség életét, sok sok évezreteknek nemzedékeit. A természet elpártolt tőlünk. Veszedelmeket, betegségeket zudít ránk. Legyünk ur a természetnek. Diadalmasodjunk rajta, úgy a hogy véges emberi képességünknek megadatott. Ha akadt egy Franklin, aki az ég zengő villámát le tudta vezetni, meg tudta szelidíteni, álljon össze az egész társadalom s talán együttesen lesz annyi ereje, hogy a kórok, betegségek életelőt villámait is elszigetelje az emberiségtől.

TARCZA.

Lehullt csillag.

Rég volt . . . ; talán csak álmaimban . . .
Együtt bolyongtál énelem.
Szellő se rezzen néma légben,
A csöndes nyári éjjelen.

Beszédes ajkad nem nyílt akkor
Sokáig szóra. Hallgatott,
Amíg merengve nézted azt a
Két felragyogó csillagot.

Csak aztán kértded vágyva tőlem:
— Mért nem vagyunk mi csillagok . . . ?
Lennél a halvány, én a másik
Mely tündökölvén felragyog.

— Repülnék messze végtelenbe
Mint az a kettő odafenn,
Keresve azt a szebb hazát, hol
Örökké tart a szerelem.

— Ne nézd a menynek messze fénylő
Millió csillagsugarát!
Elérhetetlen vágyad úgy is
Hiába mért óhajtanád?

— Kinnak éve, gyönyörnek percze;
Ez az miből az élet áll.
Boldogságot gyönyört elérve
Többre hogy is vágyódhatál.

S egy percnyi üdvért elfeledve
Mindent mit Isten alkotott
Mámor tüzet lehelve ajkunk
Gyönyörben kéjben egybeforrt.

Rég volt . . . ! Talán csak álmaimban
Láttam azt a két csillagot.
Letűnt az egyik s messze szállva
A végtelenben elfogyott.

A te csillagod tűnt le onnan.
Az enyém sápadt, nem ragyog.
Es most hogy nézem, újra nézem . . .
Boldog többé már nem vagyok.

Gerő Adolf.

A szív örültjei.

Alig mulik el nap szerelni gyilkosság vagy öngyilkosság nélkül. Valami különös kortűnet ez a mai, anyagiasságnak hódoló világban. Szinte kartrasztikus hogy ma, mikor minden a nyers munka, a gépek za-

katolása körül forog, midőn a falat kenyérért élet-halál tusát vív az emberiség, ma a szív eszményi érzelmei sirba tudnak kergetni egyes embereket. És a legcsodálatosabb az, hogy az emberben egyáltalában találunk eszményi érzelmeket.

Vagy talán igaz van Bodnár Zsigmondnak, hazánk egyik legnagyobb gondolkodójának, mikor azt mondja, hogy anyagi korban az emberek eszményiek és eszményi korban anyagiak. És Bodnár hozzáteszi: ma ideális kort élünk, az emberek tehát anyagiak. Bodnár úgy látja a haladásban látja az eszményt, de ugyanazt a haladást eszközlő emberiséget anyagiasságnak nevezi. Nem kutatom azonban Bodnár tételeinek logikai összefüggését s csak azt akarom konstatálni, hogy korunk sem nem eszményi, sem nem anyagi kor. Korunk az eszményi és anyagi áramlatok változatosságának a kora. Minden nap más képet tár elénk oly formán, hogy 24 óra leforgása alatt a legellentétebb fogalmakat alkotjuk magunknak a világ és az emberiség értelméről. S ezt a folytonos változatosságot annyira megszokjuk, hogy nem is tudnók nélkülözni. Pillanatról-pillanatra lessük az újságot, a melyben ma már a világgraszoló, mélyen megrendítő események, theatricalitások érdekelnek bennünket. Ideges türelmetlenséggel fekszünk le este s azon gondolattal alszunk el, hogy a reggel vajjon mily szenzációt talál fel igaz dolgokra éhes gyomrunk pillanatnyi kielégítésére?

Ez a türelmetlenség kihat mindenre! Idegeinket testünk természetének a korlátain túlfeszítő s szerveink rendszertelensége maga alá temeti úgy testi, mint szellemi életünk rendszerét. Csak ezen alapon tudom megmagyarázni a szerelem okából történt gyilkosságokat.

HIREK.

— **Szabadságon.** Dr. Wieland Sándor szarvasi járási főszolgabíró hat heti szabadságra ment s ez alatt az idő alatt Salacz Ferencz szolgabíró helyettesíti.

— **Helyettesítés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a vármegye szabadságon levő kir. tanfelügyelőjének, Rezey Sztiviusznak helyettesítésével, hat heti időtartamra Abafi János gyulai polg. fiúiskolai igazgatót bízta meg.

— **Az orosházi Kossuth szobor.** A közel napokban megkezdik a Kossuth szobor alapozását és felállítását Orosházán. A szobor már készen áll és szónokló helyzetben ábrázolja Kossuth Lajost. A talpzat négy oldalát relief faragványok környezik. Ezek egyike a szószéken beszélő Kossuthot, a második a bevonuló honvédek bucsuját, a harmadik pedig a honvédek ágyúrohamát ábrázolja. A negyedik domborművön Veres József országgyűlési képviselő megáldja Kossuth hamvait a ravatalon. A szobor leleplezés az ősz elején lesz. Vajjon mikor leplezzük le már a szarvasi Kossuth szobrot?

— **Áthelyezés.** Nemes Sándort, Strasser és König nagykereskedők hivatalnokát, lapunk volt munkatársát, ki rövid szarvasi szereplése alatt a társadalom egyik legerősebb tagja lett, főnökei Párkányba helyezték át. Igaz sajnálattal vesszük tudomását e tényről, mert mi jeles, munkás kollégánkat veszítettük el benne. Áthelyezésének gyors volta miatt ismerőseitől és barátaitól alant sorokkal búcsuzik:

Mindazon jóakaró ismerőseimtől és barátaimtól, kiktől időn rövidsége miatt személyesen el nem búcsúzhattam, ez uttal vezek búcsút és kérem őket, tartanak meg továbbra is azon szíves jóindulatukban, melyet rövid szarvasi tartózkodásom ideje alatt szerencsés voltam élvezni. Tisztelettel Nemes Sándor.

— **Nagy tűz a décsi puszán.** Pénteken reggel telephonon jelentették a szarvasi tűzörségnek, Haraszy Sándor décsi uradalmáról, hogy ott egy hatalmas 30 öl hosszú len kazal kigyulladt és hogy a tűzvész erősen fenyegeti az uradalom gazdasági épületeit és az azokban levő nagymennyiségű gabonát. Tűzörségünk rögtön kivonult és nagy erőmegfeszítéssel és buzgalommal sikerült a tüzet lokalizálnia. A kár így is számottevő, de a 22,500 koronára rugó kárösszeg biztosítás útján megtérül. A tűz okát eddigelé kideríteni nem sikerült.

— **Főispánunk Amerikában.** A saint-louisi vilákiállítás kapcsolatban, az idén a szabad Amerika földjén tartják meg az interparlamentaris konferenciát, melyen az összes művelt nemzetek képviselői részt vesznek. A konferencián közéletünk számos kitűnőségével lesz képviselve Magyarország is és a magyar csoportot gróf Apponyi Albert fogja vezetni, akit társaival együtt ünnepélyesen készül fogadni az egyesült államok népe és az amerikai magyarság. Mint értesítünk, a konferenciára dr. Lukács György, vármegyei főispánja is átmege Amerikába, a hová f. hó vége felé indul el.

— **Diszülés.** A békésszentandrási ifjusági önképző-kör f. hó 18-án az „Olvasó egyesület” helyiségeiben tánczszal egybekötött diszülést rendez. Az ünnepély

védnöke Lederer Rudolf, diszelnöke Hutiray Gyula. A diszülés műsora a következő: 1. Elnöki megnyitó: Tartja Bencsik József. 2. „Petike”, költemény Vörösmarty Mihálytól. Szavalja: Nyiry Bálint. 3. Dialog: Coriolán és Volunnia, Shakspeare „Coriolanus”-ából, előadja Kiss Mariska k. a. és Popa Tivadar. 4. „Magyarok Istene”, költemény Várady Antaltól. Szavalja: Baros Gyula. 5. Melodráma, Endrődy-Kutas: „Czelli bucsu”. Szavalja: Hajas Ilonka k. a., kíséri Hajas Pál és Egrü Andor.

— **Váltóhamisító egyetemi hallgató.** A könnyelmű életmód tragikumá Belopotoczky István szarvasi bölcsészethallgató váltóhamisítása. A középiskolát jelesen végzett fiatal ember az egyetemre kerülve anyagi erejét meghaladó, költséges életmódot folytatott, mely hamarosan megérlelte benne a bűnös uton való pénzhez jutás tervét. Előbb a Szarvasi takarékpénztárnál nyújtott be összesen 580 koronáról kiállított s meglepő ügyességgel hamisított két váltót, majd a békésszentandrási takarékpénztárhoz egy 50 koronáról szóló váltót, míg végre a Szarvasi hitelbankhoz benyújtott és ki is fizetett 500 koronás váltójáról kiderült bűnös eljárása. Az intézet feljelentésére vasárnap este a könnyelmű fiatal embert a csendőrség le tartóztatta és az ő, valamint azon két jómódu szarvasi gazdának, kiknek névaláírását hamisította, kihallgatása után a járásbírószághoz elvitték. Másnap azonban időiglenesen szabadlábra helyezték. A csendőrség a felvett jegyzőkönyvet és a váltókat betérjesztette a gyulai kir. ügyészséghez. A szomorú sorsra jutott fiatal ember az elmúlt semesterben már az egyetemre sem iratkozott be. Saját állítása szerint legutóbb a „Független Magyarország” cz. napilapnál végzett hirlapírói teendőket.

— **Négy munkás a Körös halottja.** Gyulai tudósítónk írja, hogy a békésmegyei Laky-pusztán közelében megrondító szerencsétlenség történt, a hol az arató munkások közül négy a Körösbe ment fürdeni és belefulladt Katona Imre, ennek hasonló 16 éves fia, Csapó István és Hókai Antal. A szerencsétlenség úgy történt, hogy Katona Imre a víz sekélyebb részéről beljebb-beljebb kívánczolt, megtudni, hogy milyen mély a víz. A fiút azonban hirtelen elkapta az ár és vitte az örvénybe. Az apa és Csapó István utána usztak a fiunak, de ők is bele sodródtak az örvénybe. Többen is fürödtek a Körösben és a halálraérett emberek egymás kezét fogva behatoltak az örvényig, hogy kimenthesék a szerencsétleneket. De Csapó oly gyorsan ragadta meg Hókai kezét, hogy azt is magával ragadta és mindnyájan a Körösbe jelték halálukat.

— **Tanító választás.** F. hó 2-án d. e. folyt le a községi tanács a Rózsás tanyai iskolában megtűrendett tanító állásra a választás. Az iskolaszék egyhangulag Molnár Jenő fiatal szarvasi tanítót választotta meg.

— **Lezuhant nagyharang.** A békéscsabai ág. ev. nagytemplom százéves nagyharangja kedden reggel, a félhét órai templomi könyörgés harangozásánál lezuhant. A harang végzetes szerencsétlenség nem történt, az csak az isteni gondviselésen és a véletlen esett meg. A lezuhanás oka az, hogy a czirka 25 métermagas sulyu érczörmegnek elszakadt a koronája. A harangot Brhlyik Mátyás harangozó húzta, mikor

leszakadt. Az a szerencse, hogy ellenkező irányban zuhant és így megakadt a haranglábakban, különben kocsonyává zuzná a harangozót és bezúzva a fapadozatokat, aligha állt volna meg az orgona kórusig. Az egyház a haranglezuhanásról jelentést tett a községi mérnökségnek, melynek részéről Achim Gusztáv azt javasolta, hogy egyelőre a további esetleges szerencsétlenségek elkerülése végett helyezték a harangot kellő biztonságba. Ez irányban már javában folynak a munkálatok a nagytemplom tornyában. A harang helyreállítása végett egyben az egyház megkereste Turi János budapesti harangöntő czéget.

— **Kutba esett gyermek.** Szabó Iona 7 esztendő szentandrási kisleány az udvaron a kut körül játszadozott s e közben belesett a kutba. Esés közben a vederbe kapott s kiabálni kezdett, mire az ari haladó Maglóczki György kovács bement az udvarra s szerencsésen kihúta a kis leányt a kutból.

— **Példás kedvezményt** léptetett életbe hazánk egyik legszebb és legkedveltebb fürdője Herkulesfürdő. Az igazgatóság mindazokat, kik szerény jövedelemmel bírnak, augusztus 26-tól kezdve 5% árkedezményben részesíti úgy a lakás, mint a páratlan gyógyhatású kéndús és kősós meleg fürdők óráinál. Ismeretes, hogy e világhírű fürdők csodálatos sikerrel használatnak ischias, idült csusz, köszvény, bőr és csontbetegségek, aranyér, altesti bántalmak, vesebajok, vérszegénység stb. ellen. Dicséretes cselekedet az igazgatóság részéről, hogy az említett kedvezmény által módot nyújt az intelligens középosztálynak is, hogy Herkulesfürdő gyógyító és üdítő hatásában részesülhessen.

— **Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét.** Buk Adolf helybeli kereskedő piacztéren levő helyiségeiben gazdaközönség igényeinek megfelelő gépraktárt állított fel.

Raktárában csak is a legjobb gyártmányú gépeket tartja. Most különösen a kiváló minőségű „Bacher” féle egyes és kettős ekéit ajánlja, a melyeknek kitűnő voltát a legmagasabb szakkörök is elismerik. Ez ekék előnye az erős és tartós anyag mellett a könnyűségben rejlik, úgy hogy más gyártmányokkal különösen pedig kovács munkákkal szemben 1—2 lóerő takarítható meg általuk. Bárki nemcsak szabadon megtekintheti ez ekét hanem megismerésükre esetleg próba használatra is kiadatnak.

— **Az ártézi fürdőben** a napok rövidülése miatt a hőlgyek fürdési ideje d. u. 3—5 óra lett áttéve.

— **Minden vevő,** ki Schlesinger Izidor jóhírnövű fűszer és esemegye üzletében egyszerű vagy részletekben 20 korona értékű árut vesz, csekély 3 korona részletekkel egy fénykép után készült életnagyságu fényképet kap.

— **Gőz fürdő.** A fürdő bétlőség elhatározta, hogy minden Vasárnap d. u. férfiak részére, és minden Kedden d. u. nők részére a gőzfürdő 40 fillérért lesz használatos.

CSARNOK.

A salétrom-utcai szaltársaság. (Fővárosi genre.)

Jóvaló polgári háznál érkeztek mindannyian a Salétrom-utcában. En is részesültem abban a szerencsében, hogy minden vasárnap együtt ebédeltem az illusztris társasággal.

A kor emberének a szíve csak nagy nehezen tud eszményi érzelmeket táplálni és a szenvedélyesség, — a mely érzelmek momentumoknál a jelen kort jellemzi, — különválasztandó az eszményi érzelmektől. A szenvedélyesség a test és a vér fellángolása, míg az eszményi érzelmek bizonyos lelki egyesülés a szívvvel. De megtörténik, hogy két ellenkező nemű szív egymás iránt rokoni érzelmeket táplál a nélkül, hogy vérbeli viszonyba jönnének egymással. Mindkét szívben az eszményi érzelmek parazsa élesíti a szerelem tüzeit. Nyugodt vérmérsékletnél, szabályos idegrendszerrel a végeredményben egyhangu boldogság, mondjuk, hogy csak megelőgedés koronázza szívük legközelebbi értelemben vett rokonságát: a szerelmet.

De ha az eszményi szerelemben egyesülni akaró két lény csak egyikében is a türelmetlenség megnyilvánul s az eszményi rokonság idő előtt a vér és test vágyainak szenvedélyességévé fajul, a két lény különböző nemű szíve együttérzésére nincs, nem marad meg a paritás s az egymással való meghasonlás türelmetlenség természetes következményei leend.

E meghasonlás nem a rokonság, az érzelmek megszüntetésében nyilvánul meg, sőt ellenkezőleg, fokozódnak az érzelmek, de már nem eszményi cél felé törekedve, hanem anyagi vágyak kielégítése irányulva.

Mi történt az ily módon egymással meghasonlott két lény között?

Az egyik érzelmei túlhaladták a másikéit; az egyik többet kívánt, mint a mennyit a másik adhatott, és mivel megtagadni egyik sem akarta a másik kívánalmait, kéréseit, de teljesíteni se tudta, nem akarván egymással ellentétbe jutni, elhaláloztak, hogy megszűnjenek létezni: meghalnak, öngyilkosok lesznek.

Igy állítható fel általánosságban azon szerelmi öngyilkosságok és gyilkosságok okadatolása, melyeknél semmiféle külső behatás közre nem játszott. Így tehát — tekintve, hogy társadalmi életet élünk s uton — utfélen külső behatásoknak vagyunk kitéve, — a fenti okadatolásnak csak az elméletben lehet érvényessége, létjogosultsága.

De lássuk csak, hogy a meghasonlás gyakorlati uton mint sodorja az elpusztulásba a meghasonlott szívbeli rokonságot élni akaró embereket.

Két különböző nemű lény eszményi hatások között szereti egymást. Közbe jön egy anyagi kérdés, a mely minden illuziót szertefoszlat és mivel a boldog szerelem úgy is csak illuzión épül fel, a két lény unalmasnak, sivárnak látja azt az életet, a melybe az anyagnak csak egy cseppje is mélyezte meg az eszményt, agyukban a gondolatok romantikája összhangot terem a s iv naivszerű elkeseredésével, — ez az örültség első lépcsőfoka, — és eldobják maguktól az életet.

A szerelem okából történt halálozásokat nagyban elősegíti az áldozatok közvetlen idegessége, a mely on-

nan keletkezik, hogy a különösen csak szerelmileg kifejezésre jutó szerelem annyira megerőlteti egy a szívet, mint a kormányzó agyat, — a melyet már ilyenkor nem akarát, hanem az ügy vezérel, — hogy ideges neurasthenia (b. skomorság) betegsége kezd gyötörni az emberi szervezetet.

Azon pillanatban, midőn az öngyilkos halálra szánja magát, az örület stádiumában van s agyának meghibbanása az utolsó pillanatban rendszerint tetőpontra hág. De csak azokat lehet öngyilkosoknak nevezni, a kik gyávaság, unalom vagy lelki furdalás miatt dobják el az életüket.

Lehet-e öngyilkossággal megbélyegezni azt a katonát, a ki látva, hogy az ellenség kezébe kerül, inkább önmaga vet véget életének, semhogy kitegye magát az övéi elárulása veszélyének.

Angliában azon öngyilkosokat, a kiket az önmaguk ellen történt merénylet megölni nem tudott, felépülésük után törvény elé állítják és éppen úgy büntetik, mintha más ember ellen követették volna el a gyilkosság kísérletének a büntetést.

Igazán kevesebb volna az ujságszenzáció, ha az öngyilkosság nálunk is büntetnek minősítették és szigoruan büntetették.

NAGY BÉLA,

Nagyobbára tanár emberek voltak, a foglalkozásbeli változatosságot emelte azonban ama körülmény hogy akadt köztük hírlapíró, muzeumi tisztviselő, egy fiatal, sanguinikus temperamentumu, nyelvtudós és egyetlen egy zsidó, valami fővárosi nagyobb gőzmalom hivatalnok.

Az étkezésnél bizonyos szabályos időközökben történő egymásutánban jelentek meg. Én gyöngéd vonalozással a kilátásba helyezett pompás ebéd iránt, igyekeztem mindig elsőnek jelenni meg, a miben azonban mindig megelőzött a fiatal nyelvtudós.

A mint többször volt alkalmam tapasztalni, őt nem annyira az éhinger sietette az ebédhez, hanem inkább a mintaszerűen berendezett konyha, a hol a háziasszony, egy gyorskezü, mosolygós barna menyecske szorgoskodott különösen már dél felé, a mikor kezdettek szállingozni az ebédhez az asztaltársaság tagjai. Rendesen négyen ebédeltünk egyszerre; a zsidó malom hivatalnokot kevésbé jó szemmel nézték a többiek s igyekezett is mielőbb elvonulni. A fiatal tudós vezette rendesen a társalgást s ha a hozzá hasonlóan heves vérmérsékletű hírlapíróval vitába elegetedett, szinte élvezet volt végig hallgatni tanulságos szellemi mérközésüket. Bürokraták azt állítják, hogy a tanárember félék s a tudósok megiehetősen unalmas és szíraz emberek. Pedig ellenkezőleg, környezetükben a laikus is élvezettel és gyönyörrel hallgathatja akár szakszerű eszmecsereiket, akár pedig a mindennapi jelentéktelenebb eseményekről nyilvánított szellemes és finom humoru megjegyzéseiket.

Rövid kis zápor után mosolygva derült ki az égbolt. A nap tűndöklő sugara belopódzott az ablakon s a barátságos szobát még nyájasabbá és kellemesebbé tette derült verőfényével.

„Tudjátok fiúk“ — szólt élénken a fiatal nyelvtudós — „én a tudományért mindenre kész vagyok s nincs áldozat, mit meg ne hoznék érte. Képzeltétek csak, a nyáron is, bár Isten látja lelkeimet, hogy a tánczért sohasem rajongtam, mindamellet a legforróbb kánikula dacára képes voltam tárcra fordulni — a tudományért.“

Az egész társaság hangosan felkacag s a benn szorgoskodó kis barna menyecske is kíváncsian telepzik le a nyelvtudós közelében, hogy megnallgassa az esetet.

„Nosza János, meséld el“ — kérlelik mindannyian, de különösen a flegmatikus görög professzor.

„Hát mint tudjátok, a nyáron lenn jártam Dalmáciában szláv nyelvészeti kutatásokat végezvén.“

Egy görögkeleti püspököt is meglátogattam, lévén reám nézve több fontos és érdekes nyelvészeti adat birtokában. Nagyon szívélyesen és barátságosan fogadott s kitűnő jó bora is volt. Mindent elkövettem, hogy magamat minél inkább megkedveltessem vele. Ebben segítségemre is volt a szőlő nedűje. A hangulatot még inkább emelte a püspök formás idomu, nyájas gazdasszonya, a kit úgy félig mámoros állapotban fiatalnak voltam hajlandó műköltetni. Evés után a kedélyes püspök elővett valami zenélő automatát s annyira neki melegegett, hogy táncra perdült, de nem a gazdasszonyával, hanem legnagyobb rémületemre én velem. Mit tehettem egyebet. Keserű szívvel bár, de azért ugrándoztam, mint egy gyámoltalan medvebocs. Híába a tudomány nagy áldozatot kíván az érte küzdőktől.“

Jóízűen kacagtak mindnyájan s kacagott a kis barna menyecske is.

Nyílt az ajtó aközben s megjött a társaság legkomolyabb eleme, az arisztokrata magatartású, czvikkeres magyar-latín professzor.

Szervusz Ali! — kiáltja vidáman a tréfás nyelvtudós — hol sétáltál olyan soka, biztosan valami csinos némbor kötötte le figyelmedet ott a Kossuth Lajos utcában?

Az újonnan érkezett méltóságos komolysággal tiltakozik ellene, Kimért, higgadt mozdulatokkal telepzik az asztal mellé, miközben megtörül homályos cvikkereit. Leul, a szalvétát nyakába gyűri s egy falatka kenyeret véve a szájába, ő is beleveggyül az élénk társaságba. A többiek ezalatt már megbédéltek. Az illatos szivar füstjét karikákban fujják fel a levegőbe. Fatyolszerű ködbe vonódik az egész szoba s a napsugár reszkető csillogással végig futva a hófehér abroszos asztalon, reá esik a tűz mellett kipirult, mosolygós gazdasszonyra, ki nyájas szavak kíséretében adja fel a fekete kávé.

Az egész kép a maga szelidségével s a rajta eláradó finom derűvel szinte magával ragadta azt, aki benne gyönyörködik. Én is gyönyörködtem benne s kétszeresen finnép volt minden vasárnap, melyet abban a szellemes, nyájas társaságban tölthettem.

Krecsmárik Endre.

A rabszolgák.

Az izzó, folytó napsugárban
Az élet és munka kin,
Patakszik a meleg verejték
A rabszolgáknak arczaín.

Hordják a téglát a gerendát
Épül a büszke palota, —
S arra robog egy gazdag urral
Két drága délczeg paripa.

S a gazdag ur irgyen nézi (?)
A rabszolgák dolgos hadát,
„Ök jobbak mint én. Mert ők tudják,
Hogy miért élnek legalább.“

KADÁR.

Az első csók. . .

Az első csókot Isten ajka
Lehelte tán a földre le
S egy csillag erre napsugárral,
Dallal, virággal lett tele. . .
Az élet csókja volt az első,
Az első csók im éltet ad —
S a mélyen alvó végtelenben
Igy támadott egy új világ! . . .

A másodikat asszony adta
A boldog Éden kert ölnén
S e csókra messze, messze szállt el,
A dal, virág s az égi fény. . .
Az első csókra élet áradt,
A második im éltet olt —
A földi ember első csókja
Az elmulásnak csókja volt. . .

Lantos.

Felelős a szerkesztésért Sámuel A. a kiadó.

7319

1904

A kereskedelemügyi minister ur 47588/VII. sz. rendeletével jóváhagyott s alább egész terjedelmében közölt dijszabályzatot azzal teszi a községi előljáróság közhírré, hogy az ott kitüntetett díjak az új bérszerződés kezdetétől, vagyis f. év szeptember hó elsejétől szedhetők a bérlő által.

Szarvas, 1904. aug. 6.

Az előljáróság nevében:

Salacz József, **Grimm Mór,**
főjegyző. bíró.

143. kgy. 5617. ikt.

1904.

Dijszabályzat.

A Szarvas nagyközségben tartott országos vásárokról és hetipiaczokon szedhető helypénzekről.

Szekéren való árulás.

1. §. Minden kétkerekű s egy lóval huzott kocsí után 8 fillér.
2. §. Minden két kerekű s két lóval huzott kocsí után 10 fillér.
3. §. Minden négy kerekű s egy lóval huzott kocsí után 12 fillér.
4. §. Minden négy kerekű s két lóval huzott kocsí után 18 fillér.
5. §. Minden négy kerekű s három lóval huzott kocsí után 20 fillér.

6. §. Minden négykerekű s négy lóval huzott kocsí után 22 fillér.

7. §. Ha akár a két kerekű, akár a négy kerekű kocsí után ló vagy tehén van kötve, ugy ezek után darabonként 4 fillér.

8. §. A kocsikon elhelyezett árukért külön díj nem fizetendő, ha azonban az áru a földre lerakatik, az elfoglalt területért négyzetméterenként 2 fillér

Kirakott áruk árusítása.

9. §. Ha az áruk földön árultatnak, minden elfoglalt négyzetméterért 2 fillér.

10. §. Ha az áruk asztalon, állványon vagy nyitott ponyva sátorban árultatnak, minden elfoglalt négyzetméterért 4 fillér.

11. §. Ha az áruk bezárható fabódékban árultatnak, minden elfoglalt négyzetméterért 8 fillér.

Gyalogosok általi árulás.

12. §. Minden gyalogos személy, a ki kezében tartott árukat árul, személynként 4 fillér.

Hajtott barom eladása.

13. §. Minden felhajtott nagy jószágért, mialatt lovak, bikák, tehenek, ökrök, bivalyok, öszvérek és szamarak értetnek, darabonként 4 fillér.

14. §. Minden az előző szakaszban felsorolt fajokhoz tartozó növendék-jószágért valamint minden kis jószágért, mialatt sertés, juh, bárány, és kecske értetik, darabonként 2 fillér.

15. §. Lud, pulyka és kacsá darabja után 2 fillér.

16. §. Minden egyéb kisebb szárnyasoknak párja után 2 fillér.

Mutatványosok díja.

17. §. Minden mutatványos u. m. czirkusz, állatsereglet, anatómiai és panoptikai muzeum, továbbá panoráma, légtornász, körhinta s más hasonló mutatványok tulajdonosa az általa elfoglalt terület után négyzetméterenként és naponként fizet 2 fillért.

18. §. Ezen dijszabályzatban megállapított díjak a helybeli lakosoktól nem szedhetők.

Kelt Szarvason, a községi képviselőtestület 1904 június hó 9-én tartott rendkívüli közgyűléséből.

Salacz József, **Grimm Mór,**
főjegyző. bíró.

47.588/VII. szám.

Jóváhagyom!

Budapest, 1904. július hó 9-én.

A minister megbízásából:

(P. H.) **Szterényi,**
ministeri tanácsos.

Ponyiczky Sámuel
Beliczei-u. 9. számú házában

egy csinos udvari lakás

haszonbérbe

kiadó.

